

KORRALDUS

Võru muinsuskaitseala kaitsekord

Korraldus kehtestatakse muinsuskaitseaduse § 14 lõike 1 ja § 19 lõike 3 alusel ning kooskõlas sama seaduse § 91 lõikega 1.

I osa**Muinsuskaitseala nimetus ja piir**

1. Võru muinsuskaitseala (edaspidi *muinsuskaitseala*) on võetud riikliku kaitse alla eesmärgiga kaitsta ja säilitada Võru linna ajaloolist linnatumikut, sest see kultuuriväärtusega maa-ala esindab Eesti ainelise kultuuripärandi väärtuslikumat osa.

2. Muinsuskaitseala hõlmab 18. sajandi lõpul rajatud ja järgneva 150 aasta jooksul välja kujunenud Võru ajaloolist linnatumikut ning selle alal asuvat arheoloogilist kultuurikihti, mis annab tunnistust muinas- ja keskaegsest inimasustusest.

3. Muinsuskaitseala ja selle kaitsevööndi piir on esitatud korralduse lisas 1.

II osa**Muinsuskaitseala kaitse eesmärk, väärtused ja nende hoidmise põhimõtted**

4. Muinsuskaitseala kaitse eesmärk on Võru ajaloolise linnatumiku, seda kujundavate iseloomulike ajastu- ja kohatunnetust loovate väärtuste säilitamine ja esiletoomine, hoonete kasutuses hoidmine ja linnaruumi kestlik areng ning alal asuva muinas- ja keskaegsest inimasustusest tunnistust andva arheoloogilise kultuurikihi säilitamine.

5. Muinsuskaitseala kaitse ja säilimise korraldusele kohaldatakse muinsuskaitseadust koos siin korralduses sätestatuga.

6. Muinsuskaitseala kaitse eesmärgiga seotud väärtused on:

- 1) mitmekesine, inimhõõtmeline ning kultuurimälu hoidev elu-, töö-, äri-, õppe- ja puhkekeskkond, milles on võimalik tunnetada linna ajalugu selle erinevate kihistuste kaudu;
- 2) 18. sajandi lõpust tänapäevani kujunenud ja säilinud linnaehituslik tervik, sealhulgas hooned ja rajatised (edaspidi *ehitised*), tänavavõrk, kinnistute ja hoonetusstruktuur, ehitusjoon, väljakud, hoovid ja aiad (edaspidi *õuemaad*), pargid ja teised väärtuslikud ajaloolised haljasalad¹ ning muud ajaloolised linnaruumi elemendid;

---

¹ Näidatud korralduse lisas 4.

- 3) arheoloogiline kultuurikiht, mis annab tunnistust muinas- ja keskaegsest inimasustusest;
- 4) muinsuskaitsealale avanevad olulised vaated², muinsuskaitsealal avanevad sisevaated ja kultuuriväärtuslike ehitiste vaadeldavus.

7. 18. sajandi lõpust tänapäevani kujunenud ja säilinud linnaehitusliku terviku ning sellele eelnevate inimtegevuse jälgede tänapäevani säilinud ja ajas edasi arenenud väärtuslikumad kihistused on:

- 1) linna rajamisaegse kaju säilitanud regulaarne tänavavõrk koos ajaloolise ehitusjoone ning kinnistute ja hoonestusstruktuuriga;
- 2) 18.–20. sajandist pärit hoonestus;
- 3) kultuuriväärtuslikud interjöörid ja nende osad;
- 4) linnaruumi kujundavad elemendid, sealhulgas monumendid, kaevud, väikevormid, ning tüüpilised kinnistupiirded, sealhulgas plank- ja lippaiad;
- 5) Tamula järve ja Koreli oja poole langeva maastiku, regulaarse tänavavõrgu ja traditsioonilise linnalise haljastuse koosmõjul tekkinud keskkond, sealhulgas ajalooline Katariina allee, Kreutzwaldi park, Juudi park ning teised väärtuslikud ajaloolised haljasalad³ ja traditsiooniliselt haljastatud õuemaa;
- 6) linna rajamisele eelnev arheoloogiline kultuurikiht ning selles leiduvad ehituskonstruksioonid, -detailid ja muud elemendid.

8. Kavandatavad tööd ja tegevused peavad olema kooskõlas muinsuskaitseaduse §-s 3 sätestatud ning järgmiste muinsuskaitseala väärtuste säilitamise põhimõtetega:

- 1) muinsuskaitseala väärtusi säilitatakse, uuendused lähtuvad kestlikust arengust ja need sobitatakse kokku kultuuriväärtusliku keskkonnaga, toetades muinsuskaitseala eesmärgi ja parandades elukeskkonna kvaliteeti;
- 2) muinsuskaitseala mitmekesisest kasutust hoitakse ja soodustatakse ajalooliselt avalikus kasutuses olnud hoonete ja kinnistute jätkuva avaliku kasutamisega;
- 3) uue hoone ehitamisele eelistatakse kultuuriväärtuslike hoonete kasutust;
- 4) hoone ja linnaruumi ehituslike muudatustega parandatakse hoonete energiatõhusust ja suurendatakse ligipääsetavust kultuuripärandile viisil, mis ei kahjusta muinsuskaitseala ega seal asuvate hoonete kultuuriväärtust;
- 5) kultuuriväärtuslikke ehk A- ja B-kaitsekategooria hooneid⁴ säilitatakse ja hooldatakse; A- ja B-kaitsekategooria hoone konserveerimisel, restaureerimisel, ehitamisel ja ilme muutmisel säilitatakse ja vajaduse korral taastatakse selle arhitektuurilaad, ehitus- ja viimistlusmaterjalid ning arhitektuuridetailid;
- 6) uusi hooneid rajatakse üldjuhul aladele, kus ajalooliselt on olnud hoonestus, ning seejuures arvestatakse ala taashoonestamisel ümbritseva linnaruumi ja kaitsekorra eesmärkide ning väärtustega; aladel, kus varem on olnud hoonestus, on soovitatav ala jätkuv hoonestamine, arvestades ümbritseva linnaruumi ja hea ruumiloome põhimõtteid;
- 7) uue ehitise püstitamisel ja suuremahulise juurdeehitise ehitamisel eelistatakse tänapäevase arhitektuurikeelega, ümbritsevat keskkonda arvestavat lahendust, eesmärgiga rikastada mitmekihelist ajaloolist keskkonda kvaliteetse arhitektuuriga;

---

² Näidatud korralduse lisas 1.

³ Näidatud korralduse lisas 4.

⁴ Näidatud korralduse lisas 2.

- 8) uue ehitise või suuremahulise juurdeehitise kavandamisel linnaruumiliselt olulisele kohale on soovitatav korraldada arhitektuurivõistlus;
- 9) kinnistu piire muutes lähtutakse kinnistu ajaloolisest väärtusest muinsuskaitseala kontekstis, sealhulgas kinnistu ja sellel asuva hoonestuse ajalisest seotusest ja järjepidevusest ning parimast võimalikust hooldamisest ja teenindamisest;
- 10) avalik ruum (tänavad, platsid, avalikud haljasalad jms) kavandatakse kultuuriväärtust arvestava ja inimsõbralikuna, avalikus ruumis säilitatakse ja võimaluse korral taastatakse ajalooline linnaehituslik struktuur, ajastuomased arhitektuuritavad (tänavapinna kõrgus ja liigendused, ajaloolised sillutised) ja linnaruumi kujunduselemendid (skulptuurid, kaevud, kinnistute piiramine aedadega jms);
- 11) säilitatakse ajaloolised väärtuslikud haljasalad⁵, sealhulgas haljastatud õuemaa; võimaluse korral taastatakse ridaistutuse hävinud osad;
- 12) mulla- ja kaevetööde tegemisel ning pinnase teisaldamisel ja juurdeveol lähtutakse arheoloogiapärandi kaitseks minimaalse sekkumise põhimõttest;
- 13) arheoloogilises kultuurikihis asuvate väärtuslike ajalooliste ehituskonstruksioonide puhul eelistatakse nende konserveerimist ja eksponeerimist tagasimatmisele ja markeerimisele;
- 14) säilitatakse vaated piki muinsuskaitseala tänavaid ja kultuuriväärtuslikele ehitistele ning ajaloolisele linnaruumile.

III osa

Muinsuskaitsealal asuvate hoonete väärtusklassid

9. Muinsuskaitseala hooned, välja arvatud kultuurimälestiseks tunnistatud hooned, jagatakse A-, B- ja C-kaitsekategooriasse. Hoone kaitsekategooria on määratud korralduse lisas 2.
10. A-kaitsekategooria hoone on kultuuriväärtuslik hoone, mille juures säilitatakse hoone autentsus nii eksterjööris kui ka interjööris.
11. B-kaitsekategooria hoone on kultuuriväärtuslik või silmapaistva mõjuga hoone, mille puhul säilitatakse hoone autentsus eksterjööris.
12. C-kaitsekategooria hoone on muu hoone, mille autentsena säilitamist ei nõuta.
13. Kui ehitise mälestiseks olemine lõpetatakse pärast kaitsekorra jõustumist, käsitletakse seda kuni kaitsekategooria määramiseni A-kaitsekategooria hoonena.
14. Kui olemasolev hoone ei ole märgitud korralduse lisas 2, käsitletakse seda kuni kaitsekategooria määramiseni B-kaitsekategooria hoonena.
15. Kui hoone ehitatakse pärast kaitsekorra jõustumist, käsitletakse seda kuni kaitsekategooria määramiseni C-kaitsekategooria hoonena.

---

⁵ Näidatud korralduse lisas 4.

IV osa

Muinsuskaitseala kaitse eesmärgi tagamiseks vajalikud nõuded

16. Muinsuskaitsealal asuva A-kaitsekategooria hoone puhul säilitatakse kultuuriväärtuslikud interjööridetailid (siseuksed, sisetrepid, piirdeliistud, ahjud jms) ja siseviimistluskihid (põrandalauad, parketid, maalingud, stukkdekoor jms), väärtuslikud sisetarindid (vahelaed, siseseinad, mantelkorstnad jms) ning üldjuhul ajalooline ruumiplaneering.

17. Muinsuskaitsealal asuva A- ja B-kaitsekategooria hoone puhul kehtivad tööde tegemisel järgmised nõuded:

1) ajaloolised piirdetarindid, proportsioonid, välisviimistlus ja kultuuriväärtuslikud detailid säilitatakse võimalikult algupärastena ning tagatakse olemasolevate kandekonstruksioonide püsivus;

2) hooneosade ja ehitusdetailide taastamisel lähtutakse dokumenteeritud väärtuslikest kihistustest ja käsitletakse hoonet kui tervikut;

3) kasutatakse hoonetüübile ja selle ehitusajale iseloomulikke ehitus- ja viimistlusmaterjale ning võimaluse korral traditsioonilisi töövõtteid ja tehnoloogiaid; traditsioonilisi ehitus- ja viimistlusmaterjale jäljendavate materjalide (nt plast- või komposiitlaudis, plastaknad, kivikatust või valtsplekki imiteeriv katuseplekk, õhekrohv) kasutamine ei ole lubatud; hoone ehitusajale ebatüüpilisi materjale võib kasutada ainult ajutise konserveeriva lahendusena (nt katusekattena, rullmaterjal, eterniit);

4) välispiirdeid võib soojustada vaid juhul, kui sellega ei hävitata ega kaeta kinni väärtuslikku välisviimistlust ega väärtuslike detaile ning säilivad hoone ja selle osade proportsioonid;

5) säilitatakse hoone ehitusaegsed või hilisemad hoone arhitektuurse ilmega sobivad avatäited (aknad, ukSED, luugid jms), välja arvatud juhul, kui see pole võimalik nende väga halva seisukorra tõttu; välimiste avatäidete asendamist loetakse hoone ilme muutmiseks ja nende asendamisel lähtutakse üldjuhul algupärastest;

6) maapealset osa laiendatakse hoone ja selle lähiümbrusega sobivana, arvestades mahtu, proportsioone, materjalikasutust ja arhitektuurset ilmet;

7) ventilatsiooni ja küttesüsteemide ehitamisel eelistatakse olemasolevaid korstnaid ja läbiviike; kui see ei ole võimalik, ehitatakse uued korstnad ajalooliste eeskujul;

8) elektri- või muu seade, sealhulgas õhksoojuspumba ja ventilatsiooniseadme hooneväline osa, katusepinnast visuaalselt eristuv päikesepaneel, elektrikapp, postalajaam jms paigaldatakse vähese vaadeldavusega kohta ning viisil, mis ei kahjusta hoone konstruktsioone ega viimistlust;

9) tegevuskoha tähis, info- või reklaamikandja paigutatakse hoonega ja ajaloolisse keskkonda kujunduselt ja suuruselt sobivalt ning viisil, mis ei kahjusta hoonet ega varja väärtuslikke fassaadidetaile, ei tekita valgushäiringut ega domineeri linnaruumis;

10) pööningukorruse valgustus tagatakse võimaluse korral Võru ajaloolisele linnatuumikule omaste poolkaarekujuliste uukidega; katuseaknaid võib paigaldada vähese vaadeldavusega kohta, eelistatult hoovipoolsele küljele, juhul, kui need ei kahjusta hoone kultuuriväärtuslikku ilmet ega ajaloolist tänavamiljööd, on katusega samas tasapinnas ning paigutatud hoone üldise arhitektuurse tervikuga sobivalt ja hoone fassaadi rütmiga arvestavalt.

18. Muinsuskaitsealal asuva C-kaitsekategooria hoone puhul kehtivad tööde tegemisel järgmised nõuded:

- 1) hoone ilme muutmisel, sh välimiste avatäidete (uste ja akende) vahetamisel ning välisviimistluse materjalide ja värvilahenduse valikul lähtutakse sobivusest lähiümbruse hoonestusega ning seatakse eesmärgiks hoone terviklik välisilme;
- 2) kasutatakse ajaloolisse keskkonda sobivaid välisviimistlusmaterjale; traditsioonilisi materjale jälgendavaid materjale ei kasutata;
- 3) välispiirete soojustamisel säilitatakse hoone proportsioonid;
- 4) maapealset osa laiendatakse hoone ja selle lähiümbrusega sobivana, arvestades mahtu, proportsioone, materjalikasutust ja arhitektuurset ilmet;
- 5) elektri- või muu seade, sealhulgas õhksoojuspumba ja ventilatsiooniseadme hooneväline osa, katusepinnast visuaalselt eristuv päikesepaneel, elektrikapp, postalajaam jms, paigaldatakse vähese vaadeldavusega kohta ning viisil, mis ei kahjusta hoone konstruktsioone ega viimistlust;
- 6) tegevuskoha tähis, info- või reklaamikandja lahendatakse hoonega ja ajaloolisse keskkonda kujunduselt ja suuruselt sobivalt ning viisil, mis ei kahjusta hoonet, ei tekita valgushäiringut ega domineeri linnaruumis.

19. Muinsuskaitsealale uue ehitise püstitamisel kehtivad järgmised nõuded:

- 1) lähtutakse lähiümbruse väljakujunenud ehitusjoonest, ajaloolisest hoonestusstruktuurist ja -tihedusest, kultuuriväärtuslike hoonete mahtudest (eelkõige II maailmasõja eelsete hoonete asukohast kinnistul, suuruselt, kujust ja kõrgusest), liigendusest, materjalikasutusest, välisviimistlusest ja katusemaastikust;
- 2) välisviimistluses kasutatakse traditsioonilisi ja keskkonda sobivaid materjale; traditsioonilisi ehitismaterjale jälgendavaid materjale ei kasutata;
- 3) alla 20 ruutmeetrise ehitusaluse pindala ja alla 5 meetri kõrguse ehitise (edaspidi *väikeehitis*), sealhulgas teisaldatava ja ajutise ehitise puhul ei kohaldata alapunktides 1 ja 2 seatud nõudeid: sellised ehitised kavandatakse ajaloolisse keskkonda sobivalt ja viisil, mis säilitab kõrghaljastuse ja tänavate läbitavuse ega kahjusta olulisi vaateid;
- 4) ajaloolises keskkonnas ebatüüpiline väikeehitis (prügimaja, alajaam, autovarjualune jms) paigutatakse eelistatult asukohta, kus see ei ole avalikus ruumis nähtav või on varjestatud, kahjustamata olemasolevate kultuuriväärtuslike hoonete konstruktsioone, viimistlust ja vaadeldavust ning arvestab õuema eripäraga;
- 5) väärtuslikele ajaloolistele haljasaladele⁶ uusi ehitisi ei püstitata; välja arvatud juhul, kui laiendatakse olemasoleva hoone maapealset osa sobivas mahus ja kujunduses või püstitatakse avaliku kasutusega väikeehitis või puhkerajatis (spordi- ja mänguväljakud, tualetid, kioskid, paviljonid jms).

20. Kinnistu (maaüksuse) piiride muutmisele kehtivad järgmised nõuded:

- 1) muutmata või vähesel määral muutunud II maailmasõja eelsed kinnistupiirid üldjuhul säilitatakse;
- 2) alapunktis 1 nimetamata kinnistupiiride muutmisel lähtutakse kinnistu ajaloolisest väärtusest ja järgitakse kvartalisest kinnistustruktuuri (suurust ja kuju) ning määratakse kinnistule lihtne ja selge kuju, mis võimaldab ehitist (sh kõrvalkinnistul asuvat) hooldada ja teenindada.

---

⁶ Näidatud korralduse lisas 4.

21. Muinsuskaitseala linnakujunduselementide, tänavate, õuema ja haljastuse puhul kehtivad järgmised nõuded:

- 1) väärtuslikud piirdeaiad, -müürid, -postid, väravad, kaevud jms säilitatakse, vajaduse korral taastatakse;
- 2) uute piirdeaedade, -postide, väravate jms kavandamisel lähtutakse lähiümbruses väljakujunenud tavast (materjal, kõrgus, paiknemine tänavajoone suhtes jms) ja sobivusest kinnistu hoonestuse arhitektuuriga; võimaluse korral taastatakse dokumenteeritud ajalooline lahendus; tõkkepuid ei paigaldata;
- 3) ajalooline kivisillutus (kiviplaadid, munakivid) jm väärtuslik katend säilitatakse või taaskasutatakse ehitusprojektiga hõlmatud ala sees; põhjendatud erandjuhul võib neid kasutada ka mujal samal kinnistul või muinsuskaitsealal;
- 4) uue katendi rajamisel või vana restaureerimisel lähtutakse kvaliteetse ligipäätava linnaruumi põhimõttest ja ajaloolisest lahendusest (näiteks tänavatel kasutatakse sillutisplaate või -kive, hoovides ja aedades eelistatult looduslikke sillutiskive, -plaate või kivisõelmeid); sillutise kavandamisel lähtutakse piirkonnale iseloomulikust hoonestuse, haljastuse ja sillutatud ala vahekorra ning välditakse õuema ulatuslikku sillutamist;
- 5) tagatakse sademevee ehitistest eemale juhtimine: selleks säilitatakse või rajatakse vajalikud pinnasekalded;
- 6) tänava rekonstrueerimisel säilitatakse või taastatakse kultuuriväärtuslike ehitiste proportsioonid, vajaduse korral tänavapinda madalamale viies; välditakse pinnasevee imbustumist hoonetesse ning sademevee juhtimist kinnistutele;
- 7) ajaloolised linnakujunduse elemendid ja väikevormid (monumendid, skulptuurid, tänavapostid, kaevud, pingid jms) säilitatakse või võimaluse korral taastatakse nende algses asukohas, põhjendatud juhul taaskasutatakse mujal linnaruumis;
- 8) uued linnakujunduse elemendid (monumendid, skulptuurid, linnamööbel, tegevuskoha tähised, info- ja reklaamikandjad, hooajalised kohvikuterrassid, päikesevarjud, müügikohad, tänavapostid jms) ja liikluskorraldusvahendid kavandatakse ümbritsevat keskkonda arvestavalt ning paigaldatakse viisil, mis ei kahjusta kultuuriväärtuslike hooneid, arheoloogilist kultuurikihti ega kõrghaljastust;
- 9) tänavaid hooldatakse viisil, mis ei kahjusta külgnevat hoonestust ega kõrghaljastust;
- 10) ajaloolised avalikud pargid ja haljasalad,⁷ nende struktuur, planeering, vaated, väärtuslik haljastus ja ajaloolised väikevormid säilitatakse võimalikult algupäraselt ja vajaduse korral taastatakse; rekonstrueerimisel lähtutakse haljasalast kui tervikust, arvestades muutustega linnaruumis (hilisem väärtuslik haljastus, ehitised jms); ridaistutused taastatakse terviklike lõikudena, mitte ei istutata üksikuid puid sinna vahele;
- 11) haljastuse taastamisel ja rajamisel nii avalikus ruumis kui ka õuemaal lähtutakse ajastuomasest haljastusviisist ja kasutatakse peamiselt traditsioonilisi liike (pärn, kask, viljapuud, sirelid, ebajasmiiidid jms), välditakse üheliigiliste elupuuekkide rajamist tänavajoonele ja mujale avaliku ruumi piirile;
- 12) puude raiumisel nähakse üldjuhul ette asendusistutus samal kinnistul või sobivas kohas muinsuskaitsealal; puittaimestikku võib raiuda taimede kuivamisel või ohtlikuks muutumisel ning oluliste vaadete avamiseks ja isetekkeliste puude likvideerimiseks;
- 13) ehitus- ja kaevetöödel, pinnase teisaldamisel ja juurdeveol väärtuslikku haljastust, sealhulgas puude juuri ei kahjustata.

---

⁷ Näidatud korralduse lisas 4.

22. Muinsuskaitsealal on kaks arheoloogilise kultuurkihiga ala. Ala 1 moodustavad Tamula järve ajalooline ja tänapäevane kaldaala ja muinsuskaitseala läbinud Kirumpää-Vastseliina tee lähiümbrus. Ala 2 moodustab muinsuskaitseala põhjanurgas olev maa-ala, mille lähistelt on leitud kiviaegseid leide.⁸

23. Muinsuskaitsealal asuva arheoloogiapärandi kaitseks kehtivad järgmised nõuded:

1) enne kui arheoloogilise kultuurkihiga aladel kehtestatakse detailplaneering või antakse projekteerimistingimused või ehitusluba, millega kaasnevad kaeve- ja muud pinnase teisaldamise või juurdeveoga seotud tööd, selgitatakse välja ja võetakse arvesse väärtuslikud ehituskonstruksioonid ja -detailid ning muud arheoloogilise kultuurkihi elemendid;

2) kui arheoloogilise kultuurkihiga aladel plaanitavad tööd võivad ohustada arheoloogilist kultuurkihti või selles olevate struktuuride või elementide säilimist kavandatavatest töödest sügavamal, selgitatakse uuringu käigus välja arheoloogilise kultuurkihi stratigraafia, vajaduse korral kuni loodusliku pinnaseni;

3) väärtuslikud ajaloolised ehituskonstruksioonid ja -detailid säilitatakse.

V osa

Muinsuskaitseala kaitsevööndi eesmärk ja selle tagamise nõuded

24. Muinsuskaitsealale lisandub vaatesektoreid hõlmav kaitsevöönd, mis on esitatud korralduse lisa 1.

25. Kaitsevööndi eesmärk on tagada muinsuskaitseala vaadeldavus väljastpoolt muinsuskaitseala piire; vaateid ehitistega (müra- ja liiklusega) sulgeda ei lubata; vältida tuleb visuaalsete tõkete (sh kõrghaljastuse) rajamist muinsuskaitseala ette. Muinsuskaitsealale avanevad olulised vaated on järgmised:

1) vaade 1 avaneb loode suunast piki Tallinna maanteed Katariina kirikule ja Jüri tänavale;

2) vaade 2 avaneb põhja-kirde suunast Tartu tänavalt üle Koreli oja Katariina ja Jekateriina kirikule ja linna ajaloolisele hoonestusele;

3) vaade 3 avaneb kirde suunast Koreli oja pargist üle Koreli oja Liiva ja Uue tänava ajaloolisele hoonestusele ja hoovimaastikule.

VI osa

Leevendused tööde tegemise loakohustusest ja teavitamise kohustusest muinsuskaitsealal ja selle kaitsevööndis

26. Muinsuskaitsealal ei nõuta muinsuskaitse eritingimusi ehitusprojekti koostamiseks ega tööde tegemise luba järgmistel juhtudel:

1) olemasoleva C-kaitsekategooria hoone konserveerimiseks, restaureerimiseks ja ehitamiseks;

2) kõrghaljastuse rajamiseks, kaeve- ja muudeks pinnase teisaldamise ja juurdeveoga seotud töödeks õuemaal väljaspool arheoloogilise kultuurkihiga ala⁹;

---

⁸ Näidatud korralduse lisa 3.

⁹ Näidatud korralduse lisa 3.

- 3) raietöödeks ja hooajalise ehitise püstitamiseks, juhul kui kohaliku omavalitsuse üksus on kooskõlastanud raieloa ja hooajalise ehitise püstitamise loa Muinsuskaitseametiga;
- 4) tegevuskoha tähise, info- või reklaamikandja paigaldamiseks, juhul kui kohaliku omavalitsuse üksus on lahenduse Muinsuskaitseametiga kooskõlastanud.

27. Muinsuskaitseala kaitsevööndis ei nõuta:

- 1) Muinsuskaitseametiga olemasoleva ehitise ümberehitamise ja välisilme muutmise kooskõlastamist, välja arvatud maapealse osa laiendamisel;
- 2) Muinsuskaitseameti teavitamist sellise ehitise ehitamisest, mille jaoks ei ole ehitusseadustiku kohaselt vaja ehitusluba ega ehitusteatist;
- 3) ehitise lammutamise kooskõlastamist Muinsuskaitseametiga.

VII osa

Muinsuskaitsealal paiknevate kinnismälestiste kaitsevööndid

28. Mälestise kaitsevööndi võib määrata maa-alalisele kinnismälestisele.

VIII osa

Lõppsätted

29. Tööde tegemise loa, mis on antud enne käeoleva korralduse jõustumist, menetluse võib uuendada, kui korraldus näeb ette samaväärsete tööde korral leevendusi võrreldes Vabariigi Valitsuse 16. veebruari 2006. aasta määruses nr 47 „Võru vanalinna muinsuskaitseala põhimäärus“ sätestatuga.

30. Korraldus jõustub kümnendal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

31. Vabariigi Valitsuse 16. veebruari 2006. aasta määruse nr 47 „Võru vanalinna muinsuskaitseala põhimäärus“ kehtivus lõpeb punktis 30 sätestatud korralduse jõustumisel.

Korraldust on võimalik vaidlustada halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul korralduse Riigi Teatajas avaldamise päevast arvates.

Kaitsekorra põhjendused ja selgitused on esitatud seletuskirjas, mis on kättesaadav Muinsuskaitseameti veebilehel ja Muinsuskaitseametis.

Kristen Michal
Peaminister

Taimar Peterkop
Riigisekretär

- Lisa 1. Muinsuskaitseala ja kaitsevööndi piirid
- Lisa 2. Hoonete kaitsekategooriad ja mälestised
- Lisa 3. Arheoloogilise kultuurkihiga alad
- Lisa 4. Väärtuslikud ajaloolised haljasalad